

 Tungnx

  Maths9m

[HTTP://TUNGNX.COM](http://tungnx.com)

TOÁN 10

HÀM SỐ BẬC HAI

DÙNG ĐỒ THỊ ĐỂ BIỆN
LUẬN NGHIỆM CỦA PT

<http://tungnx.com>

  Maths9m

NGUYỄN XUÂN TÙNG

Maths9m

GIỚI THIỆU

Th.s: Nguyễn Xuân Tùng

Chuyên ngành Toán Ứng Dụng
Đại học Bách Khoa Hà Nội

Website: <http://tungnx.com>

Email: nxt245@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/XuanTunghg>

Facebook Page: **Maths9m** hoặc **Tungnx**

Youtube: **Maths9m** => <https://www.youtube.com/c/Maths9m>

Video mới **phát sóng** lúc **8h sáng** và **20h tối hàng ngày**

<http://tungnx.com>

ĐẠI SỐ 10

1. Mệnh đề - tập hợp

2. Hàm số bậc nhất và bậc hai

3. Phương trình, hệ phương trình

4. Bất đẳng thức, bất phương trình

5. Thống kê

6. Cung & góc lượng giác, CT LG

C2: HÀM SỐ BẬC 1 & 2

1. Tổng quan về hàm số

2. Hàm số bậc 1

3. Hàm số bậc 2

4. Ôn tập chương 2

HÀM SỐ BẬC HAI

1. Kiến thức cơ bản về hàm số bậc hai

2. Các dạng bài toán cơ bản

- Xác định hàm số bậc hai
- Sự biến thiên và đồ thị hàm số
- Đồ thị hàm số cho bởi nhiều hàm và chứa giá trị tuyệt đối
- **Xét sự tương giao**
- Biện luận nghiệm của Parabol và đường thẳng
- Điểm cố định của đồ thị hàm số
- Quỹ tích điểm
- Bài toán tìm min, max

<http://tungnx.com>

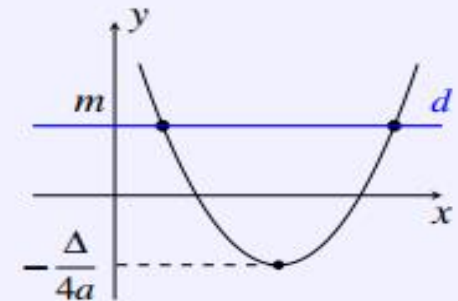
Dùng đồ thị để biện luận nghiệm của phương trình

☑ Biện luận theo m số nghiệm của phương trình $ax^2 + bx + c = m$ (1).

- Ta xem nghiệm của (1) là hoành độ giao điểm của

$$\begin{cases} (P): y = ax^2 + bx + c \\ d: y = m \text{ (đường thẳng nằm ngang)}. \end{cases}$$

- * Vẽ (P) trên miền đề yêu cầu;
- * Tịnh tiến $d: y = m$ "lên xuống" theo phương ngang. Nhìn số giao điểm của d và (P) , ta suy ra số nghiệm tương ứng của phương trình (1).

- Nếu phương trình chưa chuyển về đúng dạng (1), ta thực hiện thêm bước cô lập m , chuyển tham số m về một phía để đưa phương trình về dạng (1).

* **Ví dụ:** Xét phương trình $x^2 - 3x + 2 - m = 0 \Leftrightarrow x^2 - 3x + 2 = m$.

☑ Tổng quát cho phương trình dạng $f(x) = g(m)$.

VÍ DỤ MINH HỌA

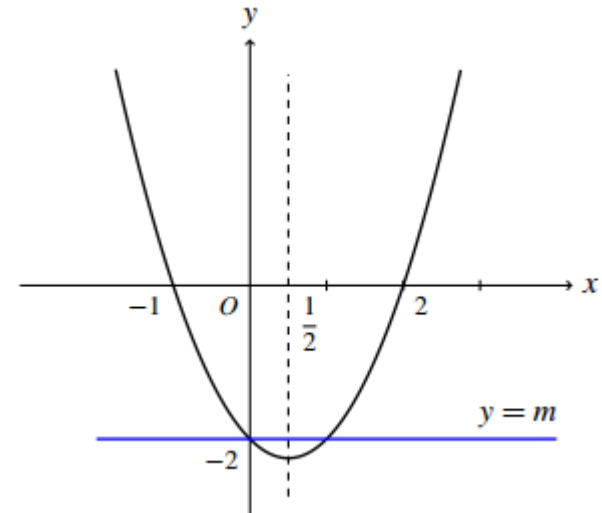
Ví dụ 8. Cho parabol (P): $y = x^2 - x - 2$. Dùng đồ thị (P), biện luận theo m số nghiệm của phương trình: $x^2 - x - (m - 2) = 0$.

Lời giải.

Xét phương trình: $x^2 - x - (m - 2) = 0 \Leftrightarrow x^2 - x - 2 = m$ (1).

Nghiệm số của phương trình là hoành độ giao điểm của 2 đường parabol (P): $y = x^2 - x - 2$ và đường thẳng $\Delta: y = m$. Theo đồ thị ta có kết quả:

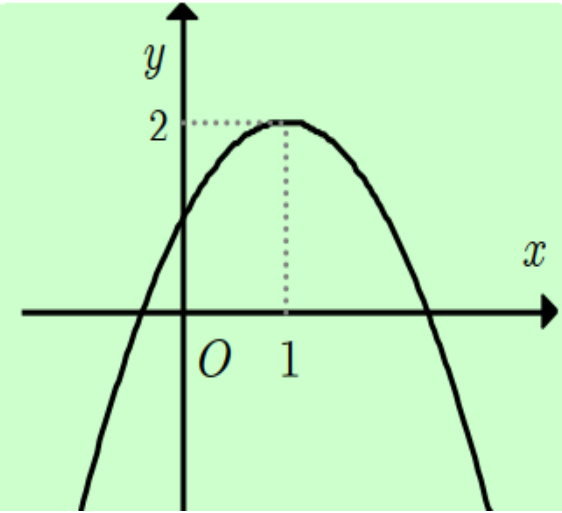
- $m < -\frac{9}{4}$: (Δ) và (P) không có điểm chung $\Rightarrow$ phương trình (1) vô nghiệm.
- $m = -\frac{9}{4}$: (Δ) tiếp xúc với (P) $\Rightarrow$ phương trình (1) có nghiệm kép.
- $m > -\frac{9}{4}$: (Δ) cắt (P) tại 2 điểm $\Rightarrow$ phương trình (1) có 2 nghiệm phân biệt.

VÍ DỤ MINH HỌA

Câu 73. Cho hàm số $f(x) = ax^2 + bx + c$ có đồ thị như hình vẽ bên. Tìm tất cả các giá trị thực của tham số m để phương trình $f(x) + m - 2018 = 0$ có duy nhất một nghiệm.

- A. $m = 2015$.   B. $m = 2016$.
 C. $m = 2017$.   D. $m = 2019$.

Lời giải. Phương trình $f(x) + m - 2018 = 0 \iff f(x) = 2018 - m$. Đây là phương trình hoành độ giao điểm của đồ thị hàm số $y = f(x)$ và đường thẳng $y = 2018 - m$ (có phương song song hoặc trùng với trục hoành).

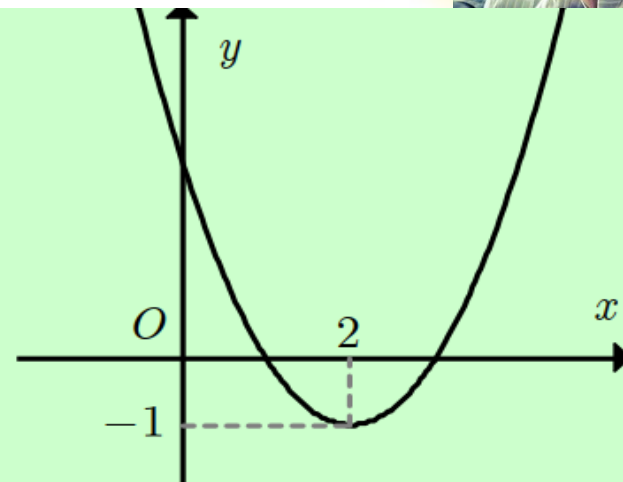
Dựa vào đồ thị, ta có ycbt $2018 - m = 2 \iff m = 2016$. **Chọn B.**

VÍ DỤ MINH HỌA

Câu 74. Cho hàm số $f(x) = ax^2 + bx + c$ đồ thị như hình bên. Hỏi với những giá trị nào của tham số thực m thì phương trình $|f(x)| = m$ có đúng 4 nghiệm phân biệt.

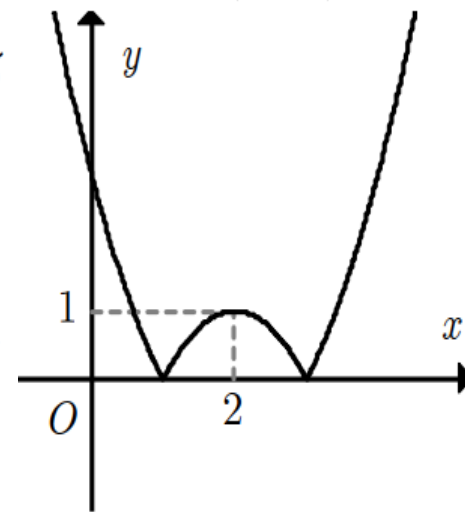
- A. $0 < m < 1$.   B. $m > 3$.
C. $m = -1$, $m = 3$.   D. $-1 < m < 0$.

Lời giải. Ta có $y = |f(x)| = \begin{cases} f(x) & ; f(x) \geq 0 \\ -f(x) & ; f(x) < 0 \end{cases}$. Từ đó suy ra cách vẽ đồ thị hàm số

(C) từ đồ thị hàm số $y = f(x)$ như sau:

- Giữ nguyên đồ thị $y = f(x)$ phía trên trục hoành.
- Lấy đối xứng phần đồ thị $y = f(x)$ phía dưới trục hoành qua trục hoành (bỏ phần dưới).

Kết hợp hai phần ta được đồ thị hàm số $y = |f(x)|$ như hình vẽ.

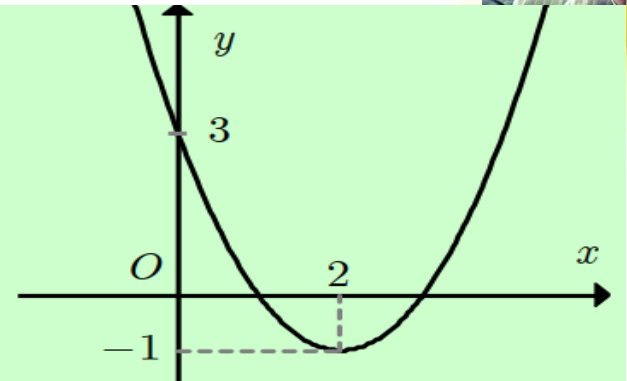

Dựa vào đồ thị, ta có $y_{cbt} \Leftrightarrow 0 < m < 1$. **Chọn A.**

VÍ DỤ MINH HỌA

Câu 75. Cho hàm số $f(x) = ax^2 + bx + c$ đồ thị như hình bên. Hỏi với những giá trị nào của tham số thực m thì phương trình $f(|x|) - 1 = m$ có đúng 3 nghiệm phân biệt.

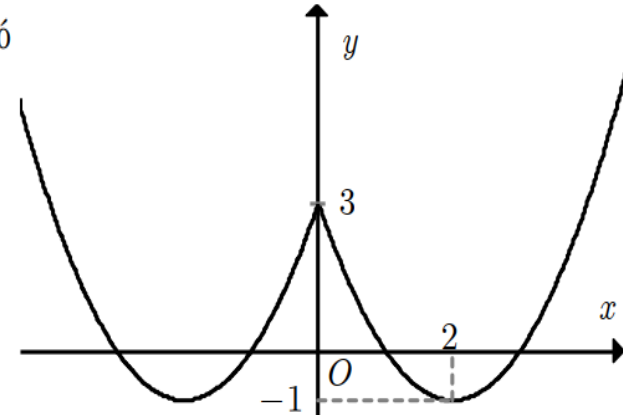

- A. $m = 3$.   B. $m > 3$.
C. $m = 2$.   D. $-2 < m < 2$.

Lời giải. Ta có $f(|x|) = f(x)$ nếu $x \geq 0$. Hơn nữa hàm $f(|x|)$ là hàm số chẵn. Từ đó suy ra cách vẽ đồ thị hàm số (C) từ đồ thị hàm số $y = f(x)$ như sau:

- Giữ nguyên đồ thị $y = f(x)$ phía bên phải trục tung.
- Lấy đối xứng phần đồ thị $y = f(x)$ phía bên phải trục tung qua trục tung.

Kết hợp hai phần ta được đồ thị hàm số $y = |f(x)|$ như hình vẽ.

Phương trình $f(|x|) - 1 = m \Leftrightarrow f(|x|) = m + 1$ là phương trình hoành độ giao điểm của đồ thị hàm số $y = |f(x)|$ và đường thẳng $y = m + 1$ (song song hoặc trùng với trục hoành).

Dựa vào đồ thị, ta có $y_{cbt} \Leftrightarrow m + 1 = 3 \Leftrightarrow m = 2$. **Chọn A.**

LƯU Ý

1. Ghi nhớ 3 dạng hàm số chứa dấu giá trị tuyệt đối thường gặp $y = |f(x)|$; $y = f(|x|)$; $y = |f(|x|)|$
2. Chú ý khi biến đổi bài toán đề bài.

BÀI TẬP VỀ NHÀ

Bài 63

Cho parabol $(P): y = x^2 - 3x + 2$.

a) Khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị hàm số (P) .

b) Biện luận theo m số nghiệm của $x^2 - 3x + 3 - 2m = 0$

Bài 64. Vẽ đồ thị hàm số $(P): y = -x^2 + 5x + 6$. Sử dụng đồ thị để biện luận theo m số điểm chung của (P) và đường thẳng $y = m$.

Bài 65. Dùng đồ thị biện luận theo m số nghiệm của phương trình: $-x^2 + 4x + m = 0$

Great!

Hãy Đăng ký (**Subscribe**) kênh Youtube **Maths9m** để nhận được thông báo về bài giảng mới nhất!

Video mới **phát sóng** lúc **8h sáng**
và **20h tối hàng ngày**

<http://tungnx.com>

